

Štev. 39.

V Ljubljani, v sredo 13. oktobra 1915.

Leto II.

Velika bitka med Mazo in Mozelo na Francoskem: Prizor iz ponesrečene francoske ofenzive proti nemškim postojankam.

Brambovska prisega.

Presvetli cesar vabi nas
na domovine bran.
Grmi že mesto, trg in vas
k banderu ven na plan.

Pred nami gre največ vojščak
cesarskega rodu,
za njim hiti, kdor je junak,
in ne pozna strahu.

Mi brambovci ne iščemo
kraljestva tujga last,
za svoje se potezamo
in za dežele čast.

Ohranit' je to vsak dolžan,
kar je najljubše kom,
za mater, oča stojmo v bran,
za dete, ženo, dom!

Da je pravična vojska ta,
nam pamet govori,
se v tujo sužnost ne predá,
kdor se Boga bojí.

Na to bander' prisegamo.
nam priča je nebó:
da kamor pojde, pojdemo
veselje nam je to!

V. Vodnik:

Naša kolona s strojnimi puškami na maršu na goriško fronto.

W. G. Appleton:

38. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

Tretja priča je bil Gregory. Njegove oči so iskale mojih in videl sem v njih pogled, ki naj bi mi rekel: „Vroč kašo sem Vam skuhal, toda odpustite mi, če mi morete!“ Dobri mladenič se mi je resnično smilil. Nasmejal sem se mu ter mu vzpodbudno pokimal, nakar se je njegovo tužno lice takoj razjasnilo. Izkušal je svojo prvotno izpoved kolikor možno ublažiti. Pripovedoval je, da sem ga le mimogrede vprašal, ko je po svoji navadi polnil moje lekarneške stekleničice, koliko gramov akonita se sme uporabiti brez nevarnosti. Izkušal je naglašati, da akonita ni dolil šele na mojo zahtevo. No, baš ta njegov trud je vzbujal pri sodnikih sum, in videl sem, da je napravil dobri Gregory nanje prav neugoden

vtisk. Jaz pa sem se zopet jezil sam nase, kakšen zlodej me je v tistem hipu zajahal, da sem toli bedasto vpraševal tvojega asistenta glede akonitove učinkovitosti.

Toda še neugodnejše je vplivala izjava okrajnega policijskega nadzornika. Vzel je iz žepa pismo, ki mi ga je pobral, ko so me aretirali: pismo Bartonovo, ki mi je poročal, da teta svoje oporoke še ni izpremenila.

„Nudi se Vam torej še dobra prilika; ako izpustite tudi to, potem Vam ne more pomagati niti najboljši prijatelj več. Bodite pametni in mislite na svojo bodočnost!“ * je čital zapisnikar. Sodniki so majali glave in gledali vedno debeleje. Aha, zato jo je šel zastrupiti! so si menda mislili. A ko je zapisnikar čital dalje: „Vražja Hefzibah ne ve ničesar in je prepričana, da ima vso dedščino že v žepu“, sem — odkrito bodi povedano — občutil veliko veselje, videč, kako je moja sovražnica pobledele in zazijala v zapisnikarja, kakor bi se ji zbledlo.

Ko so bile zaslišane vse priče, je začel govoriti Barton, naglašujoč vso neverjetnost obtožilnih izpovedi zdravnika Pennyfeatra in Hefzibe. Kako da je vzela teta zdravilo baš v hipu, ko ni bilo nikogar pri njej? In kako da je vzela baš akonit, ko je vendar bajè sama videla stikati obtoženca med svojimi zdravili? Če je pokojnica sama videla, da vlija obtoženec v njene stekleničice neko sumljivo tekočino in če je videla to z lastnimi očmi tudi Hefziba, ki je bolnico gotovo na to tudi opozorila, kako je mogoče, da je pokojnica brez bojazni vzela vendarle zdravilo in kako je mogoče, da ni rajša zavrgla vseh stekleničic iz strahu, da bi se zastrupila? In ali smatrajo sodniki obtoženca res za toli neumnega, da bo po izvršenem zločinu izgubljal svojeste kleknice pri svoji žrtvi, čeprav sta ga že zalotili teta in dekla? — Kar se tiče njegovega pisma, svari sodnike, naj mu ne potikajo zločinških namenov: svetoval je obtožencu le, naj se s teto spravi in poravna, dokler je še čas. Zagovornik je prepričan, da

*) Glej pismo v 29. števil. „Ted. slik“, str. 2! op. prevaj.

Riva na južnem Tirolskem. Trg z magistratom.

je obtoženec čisto nedolžen ter da so vse priče ali v strašni zmoti, ali pa žrtve zlobe.

No, sodniki so se posvetovali in obravnavo preložili. Uro na to sem bil že zopet v svoji ječi.

Čas med preiskovalnim rokom in glavno razpravo je potekel jako počasi. O tem, kar se je zgodilo meni v korist, sem zvedel prav malo, skoraj ničesar. Dá, trdovratna molčečnost prijatelja Mortimirja in gospoda Bartona bi me bila morala naravnost vznemiriti, da mi nista dajala njuna jasna, vesela obraza vedno novega poguma. Nadzornika Bealeja nisem nič videl tekom onih dni ter tudi nisem ničesar slišal o njem, razun da se za me pridno trudi. Najbolj pa je poživilo moje življenske sile ter mojo srčnost preljubeznivo pismo Marcele; prosila me je, naj nikar ne obupam: temni oblaki nad mano da so se že začeli razdeljevati, kmalu bode zopet jasno nebo. Obžaluje samo, da ne more biti poleg mene, da bi me tolažila in mi krajšala čas. . . Iz vsega tega sem sklepal, da se je moj položaj izboljšal, ter da imam pričakovati že v bližnji bodočnosti prijetnih presenečenj.

Naposled je napočil dogodkov polni dan. Zlati solnčni žarki so zunaj obsevali svet; nekateri so celo prodrli v mojo mrzlo, odurno celico. Zdelo se mi je, da ravnajo pazniki z menoj nekoliko mileje kakor sicer. Na vsak način se je moralo nekaj izpremeniti; bil sem skoraj uverjen, da se je moja zadeva ugodno preokrenila. Ta misel mi je vzbujala nepopisno veselje. Celo „zeleni voz“, se mi ni zdel več tako strašen, kakor spočetka. Skoraj da sem čutil, kako se rdeče moja lica; kar nič več nisem dvomil, da me kmalu zopet objame zlata svoboda.

Zavednega koraka in visoko dvignjene glave, prost vsakršnega strahu sem stopil v natlačeno polno sodno dvorano. S posebno smelostjo me je navdajala navzočnost Marcelina; sedela je prav blizu mene, v prvi vrsti gledalcev, ter je gledala name s pogledom, polnim ljubezni in vsele nade.

Pogled na Levico, prej cilj letovičarjev, zdaj torišče bojov z Lahi.

Doktor Pennyfeather je ponovil svojo izjavo, kakoršno je bil podal, ko me je naznanil sodišču, samo da ni bil več tako samozavesten in predrzen. Mortimer, ki je bil moj zagovornik, ga je ostro ter vse križem izpraševal. Opiral se je posebno na izjavo izvedencev, da je morala povžiti pokojnica več nego 30 gramov akonita ter je dokazoval to na lahko razumljiv način tudi z izreki sloviti znanstvenikov. Razun tega ga je trdo pestil zaradi prazne stekleničice, ki se je bajè našla v tetini sobi. Vprašal ga je, ali more pod prisego izjaviti, da je bil tudi res akonit v stekleničici in ali je preiskaval ostanek tekočine. Dejal je, da tega ni storil in se mu tudi ni zdelo potrebno. Etiketa na stekleničici in pa dejstvo, da je teta umrla vsled akonitovega zastrupljenja, to je dičnemu doktorju popolnoma zadoščalo. (Dalje prihodnjič.)

Škoda po vojni.

Petnajst mesecev že trajajoča vojna leži na vsem svetu kakor težka mora. Nešteto bede in stiske, žalosti in skrbi čutijo ne le zavojevalci, nego tudi neutralne države. V dunajski „Arbeiter Zeitung“ je napisal o škodah po dolgotrajni vojni pisatelj Fister članek ki mu posnemamo:

Vse nenadomestljive izgube na človeških življenjih, na ljudskem zdravju, razdejanju zasebnega imetja in zmanjšanje narodnega premoženja še niso vse in največje zlo. V vojnem območju in etapnem prostoru je opazal avtor velike izpremembe v poprej trdnih moralnih naziranjih. V zaledju vojske je vzrasla vedno večja lakomnost po dobičku in se pojavila neizbirčnost sredstev v ta namen. Ljudje izgubljajo tuintam čut za pravičnost in dostojnost ter se vgrezajo v sebičnost. Od tod navijanje cen, prodaja nerabnega blaga in razne goljufije liferantov. Neštete obsodbe govore o tem dovolj. Vlada in pravosodje, ter tudi vojna uprava preganjajo vsakršno zlorabljanje in izkoriščanje državljanov z uspehom.

Tudi razmerje med spoli se zaradi vojne poslabša. Pisatelj I. Fister sicer ne verjame raznih istorij o nasilstvih; živel je skoro ves čas v operacijskem območju in se prepričal, da so taka poročila večinoma izmišljotine in laži. Res pa je, da je ženska zvestoba in nrvnost v nevarnosti zaradi pohlepa po denarju, večkrat je kriv prestopkov tudi dolgčas, lehkomišelnost in celó beda. Vojna zahteva žrtve tudi v morali.

Nadaljna škoda vojne je oškodovanje ljudskega zdravja; ne le da se vrne po vojni domov toliko in toliko pohabljenecv in neozdravljivih bolnikov, nego se zaradi vojne množe in hujšajo še razne kužne bolezni. Zaradi vojne umre vsaj še enkrat toliko ljudi, kakor bi jih v miru. To škodo bo čutil še bodoči zarod. Razmerje med spoli se bo sploh predru-gačilo tako, da bo po vojni na svetu izdatno več žensk kot moških, kar bo vplivalo na sklepanje zakonov. Baš

Naše taborišče pred Lvovom: Konjica počiva.

za ženatev godni moški so vsi na bojiščih. Doslej je vsaka starost žensk našla odgovarjajočo moško vrsto, po vojni pa se bodo pokazale med novimi zakonci večkrat velike razlike v starosti. Razlike do 20 let ne bodo redke, kar ne bo brez vpliva na potomstvo.

Vojna uničuje na milijarde ljudskega in državnega imetja. Škoda, ki jo trpita obrt in trgovina je ogromna in nenadomestna. Koliko polja, vrtov, gozdov, vinogradov bo uničenih nadolgo! Nikdar se ne popravi škoda na arhitektonskih, kiparskih in slikarskih umotvorih. Koliko kulture zatara vojna ki pušča za seboj le puščavo in smrt!

A kako bo vplivalo dolgotrajno vojevanje na nekatere dejanske udeležence vojne, se pokaže šele po vojni v obliki brezbriznosti za red in mirno delo. Trpeli bodo zato zlasti otroci in žene, ž njimi občine in država.

Vojna je torej velika nesreča, in ne molimo brez vzroka: „Vojne, povodnji, potresa, reši nas, o Gospod!“

Toda sedanja vojna nam je bila vsiljena in borimo se za svoj obstanek po geslu: „Pomagaj si sam in Bog ti pomore!“ Spominjamo se tudi besed angleškega ministra Lloyda Georga „Močan narod in močna vlada moreta gledati vsem možnostim v obraz in reči: Ni vredno stroškov!“ — Mi hočemo zmagati, da dosežemo častni in dolgotrajni mir, v katerem se združijo vsi sloji in krogi k zdravilnemu delu, da vzklije kmalu na razvalinah svetovne vojne novo, srečnejše in lepše življenje.

Vojna, lov in orožje živali.

Človeštvo si po pravici mnogo domišlja na svoje čudovite iznajdbe, in tehnika danes nad vse spoštovana, ter najbolj koristna veda. Toda kdor opazuje živalstvo, najde v njem marsikaj, kar poznajo ljudje šele v zadnji dobi, kar pa so živali uporabljale že od nekdaj. V sedajni vojni so prišle tehniške iznajdbe prav do posebne veljave. Topovi, ki mečejo granate na neverjetno daljavo, bombe z omamljivimi plini zadušljivega smrada, žične obrambe, polne smrtonosne elektrike, mine v zemlji in v morju, podmorski čolni s torpedi, ki uničijo v hipih najsilnejše oklopnice in ogromne dridnavte, vse take in edne bojne naprave uporablja v obrambi in naskoku tudi živalstvo.

Nekatere ribe izmed črnic (Šintnic) imajo na koncu črevesa mehur, kjer se jim nabira sapica, t. j. črna, tinti slična snov, ki jo izbrizgavajo, kadar so v nevarnosti. Medtem ko se sovražnik ustraši črnega pojava in se skali voda, uide črnica, ker se je naredila nevidno. Ameriški jazbec ali skung, ki daje dragoceno kožuhovino skungš, brizga tudi neko smrdljivo snov na svojega sovražnika. Zadene ga izredno točno na 6 in več metrov daleč. Njegov smrad prav nič ne za-

Gospa Sveta na Koroškem s starodavnim samostanom in srednjeveškim spomenikom. Danes je samostan vojaška bolnica.

ostaja za vojnimi dimnimi bombami, ki jih uporabljajo na francoski fronti, smrdi kilometre daleč in se ne izgubi po cel mesec. Človek, ki ga je obrizgal tak jazbec, več tako ne more v družbo, ker preveč smrdi. Enako smrdljivo snov brizga tudi naš dihur, a tudi žaba krastača se brani s slično snovjo. Nekatere ribe, somi in škatki nosijo

v sebi elektriko, s katero odbijajo ali napadajo. Neke vrste jegulj torped, ki se branijo z lastno elektriko, so dale celò ime podmorskim torpedovkam. Polipi imajo močne lovke, s katerimi se oklenejo in ujamejo svoj plen. Nekateri morski pajki brizgajo slinaste nitke za žrtvami ter jih love kakor z lasom, tudi navadni pajki brizgajo svojo pajčevino na žuželke. V Indiji in na Malajskih otočjih živi ribica streljavka, ki brizga iz gobca vodo na žuželke, ki sede na rastlinah ter jih strelè k sebi v vodo. Jako uspešno orožje so koprivne kapsule večinoma krasnih morskih klobukov, ki jih imajo nekateri kar cele baterije ter so nad pomorskimi živalmi resnične roparice. Te živali imajo v sebi omotičen strup, ki omoti celo odraslega človeka, če ga zaloti. Potapljači in nabiranci pomorskih gob večkrat nevarno zbole zaradi takih brizgov.

Vse vojaštvo nosi enako sivo vojno opravo, da bi ga sovražnik ne videl; živali po stepah in puščavah pa nosi že davno stepno uniformo, po sneženih in ledenih krajih pa belo. Tudi vojaštvo nosi pozimi v snegu bele plašče in čepice, da se ne razločijo od snega. Po zelenem polju in v pragozdih ima premnogo živali, žuželk, sesavcev in tičev čisto zeleno zunanjost, da jih ni možno nikakor opaziti. Ličinka volkodera (mravodera) napravlja lijakom podobne pasti kakor vojak takozvane volčje pasti, bombardira pa tudi žuželke s peskom, da se zvrnejo k njej v jarek.

Umetno spletene mreže roparskih pajkov zbuja občudovanje človekovo, ker jih spletajo tako genijalno, praktično in močno, a tudi čudovito krasno, da bi kaj enakega ne splel noben inženir. V moderni vojski pa imamo slične žične ograje. Pri nekaterih mravljah imajo celò vojaško kasto, ki se le bojuje, a ničesar drugega ne dela.

Rusinski (maloruski ali ukrajinski) begunci beže pred Rusi po železniškem tiru proti Črnovicam.

Vojaki imajo velikansko glavo z močnimi čeljustmi kleščami; ponekod imajo te čeljusti sablasto obliko, s katerimi sovražnika pokose in pomore. O sesavcih ni treba govoriti, saj vemo, da je medved vedno pripravljen na juriš: postavi se na zadnji nogi, prednji šapi pa uporablja za tepež, objem in pobjo. Gorila in šimpanz odlomita celo debelo vejo in jo vihtita kakor vojak puškino kopito. Iz živalstva bi se dalo navesti še več vzgledov, ki dokazujejo, da je njegova borba zelo podobna človeški, — a naj že ti zadoščajo v dokaz, da tudi najnovejšie tehniške iznajdbe pravzaprav niso nič novega, nego le do sedaj neuporabljeni pojavi narave.

Vojna z Italijo.

Ob gorenji soški fronti.

V bovškem ozemlju je bil sovražnik pošteno odbit že dne 12. in 13. sept. Od 14. septembra dalje pa je napadal z uporabo vseh svojih moči zopet, a nikjer ni mogel prodreti. V bovški kotlini je začel sovražnik dne 16. septembra popoldne, ko je zbral velika ojačenja, korakati proti našim pozicijam. Dospel pa je samo na 600 korakov do žičnih ovir. Dne 17. septembra nas je napadel z več črtami zaporedoma. Na nekem mestu so se približali Italijani do 100 korakov. Sovražnika so prisilile naše havbice s svojim preciznim ognjem da se je moral umakniti.

Na južnih obronkih Rombona je napadel sovražnik dne 18. septembra, moral pa je nazaj, ko je pustil za seboj 1 oficirja in 30 mož, vsled našega ljutega artiljerijskega ognja. — Dne 17. septembra zvečer se je pričel po hudi artiljerijski pripravi napad enega bataljona, a bil je tudi odbit. Dne 18. septembra ob pol peti uri zjutraj je pričel sovražnik z močnimi silami nas napadati, pri čemur smo vjeli 3 oficirje in 392 mož.

V ozemlju Vršiča so izvršili zvečer dne 13. septembra mali oddelki drzen napad na našo stotnijo, ki se je vtalila na severnem obronku Vrat. En oficir in 27 alpincev je plačalo s smrtjo to podjetje, ostali so zbežali v skalovje. Obenem so razstrelili

Strelnski jarki v Pratru na Dunaju, kjer so postavljeni tudi vpljeni ruski topovi.

infanterijski pionirji istih naših čet neki z Vršiča blizu naših čet potisnjeni oddelek.

Od 14. dalje se je vršil na Vršiču ljut boj, pri katerem je skrajno vztrajni sovražnik porabljal vsa mogoča bojna sredstva, kakor ročne granate, celo fekalije v papirnatih zavitkih, da bi vrgli junake na Vršiču. Nešteto italijanskih trupel pred lastnimi ovirami dokazujejo najboljše italijanske izgube in hrabrost naših čet. Javorček in planina Golobar sta bla posuta s pravo točo železa s strani italijanske artiljerije ali tudi ni imel sovražnik niti najmanjšega uspeha. (Karnisch-Julische Kriegszeitung.)

S samokresom in granato čez prepad.

Generalmajor Gössmann poroča v „Karnisch - julische Zeitung“ s primorske fronte: Na neki posebni točki pred fronto naših junaških domobrancev se je hotel utrditi sovražnik. S strani sovražnikove je bilo lahko dospeti tja, ali od naše strani

nemogoče niti za najboljše plezalce. Nočne patrolje so poročale, da se hoče vgnezditi sovražni oddelek pod mogočno naprej strelečo skalo, okoli 100 metrov pod našo eksponirano pozicijo. Neka ekrazitna mina jih je nekoč že pregnala. Preteklo je več dni, ko je zaslutil poveljnik eksponirane pozicije, da je pod njim 100 metrov globoko skalna plošča zopet obljudena. S puškami in ročnimi granatami pa ni bilo mogoče priti blizu sovražnika. Naprej streleča skala ga je varovala. Poveljnik je bil nemiren in je sklenil, da Italjani morejo proč. Korporal Al. Bauchinger je bil pripravljen, spustiti se po vrvi 100 metrov nizdol. Polnoč je prešla, ko so ga mišičaste roke spustile navzdol. Trenotki trepetu in nestrpnega čakanja, kar počijo zaporedoma strel v strašni globočini. Nato so potegnili naši hitro svojega vrlega tovariša. Zadel je bil na spečo stražo 8 mož. Dva je usrelil, enega je zadel v hrbet, za pobeglimi je vrzel granate, ko so ga vlekli gor.

Boji na Tirolskem.

Tirolski vojaki so branili pozimi Karpate proti vpadu Rusov na Ogrsko. Sedaj štiti vojaki iz Ogrske, Ogri, Srbi, Rumuni, tirolsko mejo pret Italjanom. Na višinah ledenikov so sinovi nižin. V Trafoju je padel kadet. Polkovnik je imel govor in vojaki so molili na grobu na višini 2000 metrov. Niso vajeni plezati po vrhovih, delajo prevelike korake. Sedaj so na višku, 3000 metrov je visoko. Voda zledeni, in vojaki morajo vodo za umivanje šele ogreti. Peč greje tudi kritja, da je bivanje tam gori sploh mogoče. Spočetka so obilo trpeli in rekli, da je bolje umreti na ruskem bojišču, kakor biti tukaj v rezervi. Ali sedaj so se že privadili vsemu. Časih privlečejo na dan svoja godala in čuje se vesela pesem sinov Ogrske na tirolskih višinah.

Pri možnarjih.

Naša pozicija leži le nekaj stotin metrov nad Italjani, ki so nas iskali, a niso mogli nas dobiti s svojimi granatami. Peti dan pa je zatulilo nad našimi glavami, treščilo zadaj za baterijo daleč v skalovje in nam brnelo po ušesih. Italjani imajo topove 30.5 cm in 38 cm kalibra, najbrže so jih spravili sem z obrežnih fortov. Glas naših možnarjev kljub njihovem obsegu

Strelnski jarek v Pratru na Dunaju, ki so ga priredili natančno po vzoru na bojiščih. Ta jarek obiskujejo Dunajčanje na korist ranjencev in njihovih rodbin.

ni tako neprijeten, glas je globok. Usta treba odpreti, roke položiti lahko na ušesa, postaviti se na prste, ko se spusti strel, kajti drugače bi bilo težko, prenašati nezasižno grmenje. Imeli smo ljudi, ki se niso mogli privaditi glasu naših možnarjev. Nekega topničarja smo poslali v bolnišnico, kjer čuje še sedaj v mirni sobi lazareta strel vsakih pet minut. Ropot poljskih topov je bolj neprijeten. Posebno neke vrste nove havbice imajo tako visok in hreščeč glas, da gre skozi kosti. Zanimivo je, kako se vedejo konji, ko pridejo blizu havbic. Časih ni mogoče spraviti z mesta konj s praznim municijskim vozom. Ali flegmatični voli se ne zmenijo nič za topovski ropot, mirno vlečejo in gredo naprej, če še tako bobne možnarji. Neki topničar ni mogel prenašati detonacije strela. Dal si je v ušesa bombaž, ali ta bombaž mu je učinek strela pognal tako globoko v ušesa, da je bilo treba dolgotrajne zdravniške operacije, da so mu bombaž ven potegnili.

Dobrim srcem.

19 letna Berta Kenda iz Tolmina je v bližini bojne črte pogumno in požrtvovalno stregla našim vojakom ranjencem. Dne 29. julija pa jo je zadel kos granate. Sedaj leži v deželni bolnici v Ljubljani, kjer so ji zdravniki morali odrezati desno nogo. Stanje Berte Kenda je tem bolj žalostno, ker je hči revne vdove, ki je zgubila v zadnji zimi v bojih v Galiciji enega svojih dveh sinov in kot revna begunka nima sredstev za preživljenje. Ranjeni Berti pa bo treba nabaviti umetno nogo. — Rojaki izkažite se hvaležni junaški Berti! Darove za njo sprejema posredovalnica za begunce v Ljubljani. Žrtev, ki jo je Berta Kenda doprinesla za domovino in cesarja, naj bi ji domovina tudi omilila in olajšala.

Bolgar v narodni noši.

Minoli teden.

V ponedeljek, 4. t. m. popoldne je izročila Rusija v svojem in v imenu Francije in Anglije bolgarski vladi ultimatum, ki zahteva, da mora Bolgarija tekom 24 ur

odgovoriti, ali javno razdre svoje zveze z Avstrijo in Nemčijo in odstrani iz Sofije naše in nemške štabne častnike, sicer zapuste poslaniki entente Bolgarijo in začne se nova vojna. Obenem je ententa v Solunu izkrcala bajè že 70.000 angleških in francoskih vojakov, ki imajo nalogo hiteti preko Grčije Srbiji na pomoč, če bi jo napadla Bolgarija. Generala Hamilton in d' Amades z velikim štabom sta že v Solunu. Grška vlada je formalno protestirala proti temu, ker hoče Grčija ostati še dalje nevtralna. Bolgarija koncentrira svoje čete nasproti Pi-

Bolgarka v narodni noši.

rotu in Zaječaru ter je višjim bolgarskim poveljnikom imenovan prestolonasl. Boris; poveljstvo srbske vojske proti Bolgarlji je prevzel general Štepanovič. Romunija ostane nevtralna, ker se je bajè z Bolgarijo pogodila; tudi Turčija ima zvezo z Bolgarijo. Bolgari se hočejo zdaj maščevati nad Srbijo, ker je jo Srbija v drugi balkanski vojski premagala in ji vzela skoraj vso Macedonijo. „Dan groznega povračila je prišel; srbski dedni sovražnik se mora streti. Zdaj ali nikoli mora Bolgarija postati velika, mogočna in v strah svojim sovražnikom!“ Tako govore in pišejo bolgarski vladni politiki. Ententa je vse svoje ponudbe Bolgariji preklicala in vsa pogajanja pretrgala. A Bolgarija se ne boji, ker ima mogočne zaveznike. Ali se ententi pridruži tudi Italija proti Bolgariji, še ni gotovo. V sredo je bolgarska vlada odgovorila Rusiji nezadovoljivo, češ da so vse trditve ententine neresnične. Ruski poslanik in ruski konzuli so ostavili Bolgarijo. Zaradi Bolgarije in Srbije je nastal med grškim kraljem in min. predsednikom Venizelosom zopet konflikt, in Venizelosova vlada je odstopila. Kako sodijo o bolgarskem kralju poročajo preko Bukarešte iz Zofije: Bolgarsko mejo so za vse tujce zaprli, le podložniki centralnih sil morejo prekoračiti mejo. V bolgarski armadi se tačas vrši veliko čiščenje, general Ivanov, Vazov, Čanov so bili umirovljeni. V Rusiji so prepričani — piše list — da je kralj Ferdinand trdno odločen, da gre s centralnima silama. Bolgarska armada je popolnoma v rokah kralja, mu bo torej slepo sledila. Ni ga več nobenega sredstva — konča list, da bi še Bolgarijo odvrnilo od odločilnega koraka. Enako mnenje vlada tudi na Francoskem in Angleškem. —

Na laški fronti trajajo boji ob Soči, ob koroški in tirolski meji neprestano dalje. Na celi črti ob Soči, od Visokega vrha do kraške planote, se vrše boji s topovi in s puškami; zlasti hudi spopadi so bili pri Tolminu. Na tirolskem bojišču je Lah delavnejši, odkar je vreme ugodno. Boji so bili na Vielgerenthu, na Lafraunu, na Tonali, Folgariji in Lavakouni po visokih gorah in planotah. Laški vojaki že trpe mraz, led in sneg. — Na francoskem in belgijskem bojišču traja boj brez prestanka. Ljuti so bili naskoki Angležev pri Loošu in napadi Francozov pri Girenchyju. V Šampanji so Francozi močno streljali s topovi in naskakali, a bili odbiti. Sicer je sovražna ofenziva že zlomljena, ter so imeli Francozi in Angleži blizu 300.000 mož mrtvih, ranjenih in ujetih, a zaveznika imata bajè vendar še številno premoč in še ne odnehata. Angleški napadi na fronti La Basse-Loos popuščajo, ker so imeli Angleži strašne izgube v kotlini pred Loosom. Trije angleški generali so padli, par je ujetih. — Na srbski fronti ob Drini in blizu Železnih vrat so vdrle naše in nemške čete čez črto Sava-Donava. Srbi so bili vrženi nazaj. Po hudem boju so zavzele naše čete tudi Belgrad in prodirajo nevzdržno naprej.

Na ruskem bojišču nič posebnega novega, ker Rusi se pač še dalje upirajo prodirajočim armadam avstrijskim in nemškim ter na nekaterih točkah celo napadajo. Toda ta ruski odpor ostaja brezuspešen, ker sta zaveznici zmagoviti še dalje, čeprav ju ovirata blato in mraz. Ti boji so zelo krvavi in imajo Rusi velike izgube. Nemci prodirajo zdaj proti Dvinski in Minsku. Ruski letalci so ometovali Črnovice z bombami, ki pa niso napravile bistvenih poškodb. Ruske čete pa stoje še na malem kosu vzhodne Galicije in Bukovine. Gališko namestništvo se 15. okt. vrne zopet v Lvov.

Steckenpferd-lilijinomlečno milo

prej ko slej neuprtno za racionalno oskrbo polti in lepote Priznanostna pisma. Po 1 K povsod.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojsko in po vojski svojo vrednost. Varno je toraj naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastonj in poštine prosto. Naročite si ga z dobisnico takoj.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zjamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zadavni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

Vse dopise, reklamacije in denarne pošiljatve naj se naslavljaajo edino le na „TEDENSKA SLIKE“, LJUBLJANA, Frančiškanska ulica 10./I.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica števil. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 . K 700.000.000.—

Vlog. „ 43.500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod
kontrolno c. kr. deželne vlade. 463

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Pisalne stroje, nove in rabljene,
razmnoževalne aparate vseh vrst,
pisarniške in registraturne oprave.
barvne trakove, ogljeni papir ter
vse druge potrebščine ima vedno
v zalogi trdka

THE REX CO., Ljubljana,
Šelenburgova ul. 7/I. naspr. gl. pošte.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17.

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev
in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen
pouk v ve-
-zenju -
Tovarna v
Linz uste-
novlj. 1867.

Zahtevajte
cenik, ki ga
dobite
brezplačno
in poštne
prosto.

Poravnajte naročnino!

453
Priporoča se
umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

476 **Mazilo za lase**
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spod-
nji Siški št. 222 pri Ljubljani.
Dobi se v Kolodvorski ul. 200
ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
V 3 tednih zrastejo najlepše la-
se. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se
tudi po pošti. Izborna sredstvo
za rast las.
Za gotovost se jamči.
Zadostuje steklenica.
Spričevala na razpolago.

Modistika

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg 21

priporoča cenjenim damam
svojo zelo povečano zalo-
go damskih klobukov in
otroških čepic.

Popravila najfineje in najceneje.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uni-
čevalec korenin
Ria balzam Vaših kurjih oces,
bradavic otiščancev,
v treh dneh brez bolečin. Cena enemu
lončku z jamstvenim liston 1 K, 3 lon-
čki 2 K 50 v, 6 lončkov 4 K 50 v. Sto-
tine zahvalnih in priznalnih pisem.
Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44,
(Ogrsko).

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm sta-
nejo samo 20 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
špecialna trgovina pletenin,
trikotaj in perila

priporoča svojo veliko zalogo,
kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: no-
gavice, gamaše, dokolenice, snežne kuč-
me, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene
srajce in spodnje hlače iz volne, velblo-
dije dlake in bambaža.
Perilo za dame in gospode iz šifona,
cefirja, in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

PETER KOZINA & Ko.

Tovarna črevljev v Trziču
na Gorenskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.
Vojaški črevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

KMETSKA POSOJILNICA

— R. Z. Z N. Z. —

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³/₄ %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI, —

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad osemstotisoč.

Ako naročite in to storite
nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884
- 12 žrebanj vsako leto, glavni dobitnik 630.000 kron

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

dobite igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do **4000 frankov** popolnoma zastonj! Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: **Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.**

Odlikovan na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

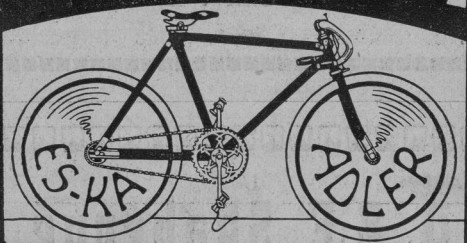
najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijeleu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescach, Kranjsko.

Cene zmerne. Za pristnost jamčim.

GORČEVA

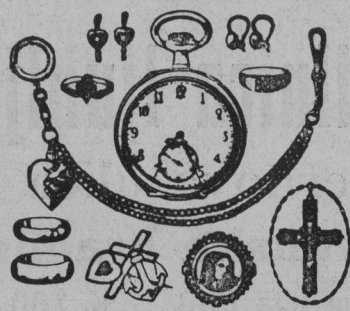

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE: ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET NASPROTI KOLIZEJA - ZAH: TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

IKO H. Suttner

Lepa darila

so trajen spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči, ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato **ilustrovani cenik** svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5 vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih navajamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:

Št. 410	Nikelnasta Roskopf ura	K 4:10
	Nikelnasta verižica	K 1:—
Št. 719	Srebrna rem. ura	K 7:80
	Srebrna verižica	K 2:20
Št. 523	Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov	K 12:80
Št. 865	Srebrna oklopna verižica 30 gramov težka	K 4:40

Za poroko:

Št. 2509	12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju	K 19:—
Št. 478	Namizni nastavek, 47 cm visok	K 33:50
Št. 1315	Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro	K 12:50
Št. 2296	Servis za liker, srebrn zelo lep 25 cm visok	K 37:—

Za krst:

Št. 1202 ¹ / ₂	tridelno orodje v etuiju	K 9:70
Št. 1202	Pravo srebrno orodje v etuiju	K 15:—
Št. 49	Sreb. pozlačeni obsek za krst	K 5:60
Št. 563	Srebrna zavratna verižica 14 karat. zlata	K 16:80

Za god:

Št. 2294	Pravi srebrni servietni obroček masiven	K 6:75
Št. 189	14 karat. zlat prstan z lepim kamnom	K 7:80
Št. 189	Novo zlato, prstan z lepim kamnom	K 3:80
Št. 470	Double zlati obsek, srček	K 1:20

Za gospode:

Št. 788	Sreb. tula ura, dvojni pokrov	K 19:80
Št. 859	14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana	K 32:—
Št. 793	14 karat. zlata ura, fino kolesje	K 44:—
Št. 795	14 karat. zl. ura, dvojni pokrov	K 65:—

Za dame:

Št. 592	Zavratna verižica, srebrna	K 1:80
	14 karat. zlato	K 13:50
Št. 886	150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica	K 58:—
Št. 804	Srebrna damen ura, 6 kamnov	K 9:50
Št. 1548	Srebrna tula raztezna zapestnica z uro	K 25:—

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustr. ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštne prosto. Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali pa pošljem denar nazaj. — **Bogato ilustrovani cenik** zahtevajte zastonj od svetovne razpošiljalnice

Lastna tovarna ur v Švici.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Tvrdka nima nobene podružnice. Največja specialna trgovina za dobre ure.

Lastna znamka „IKO“ svetovno znana.

J. KETTE

LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta števil. 3.

specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke priporoča:

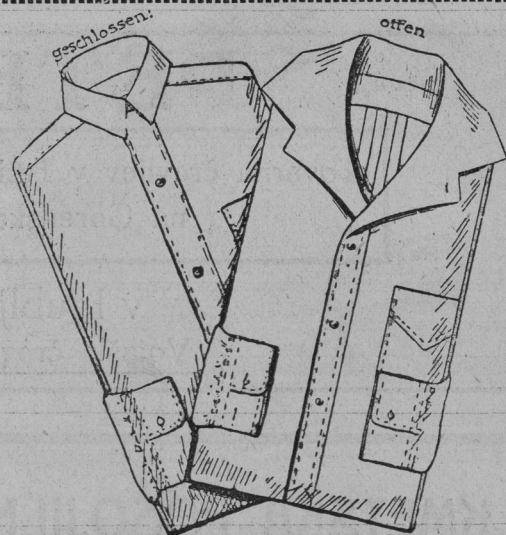

klobuke
slamnike
čepice
kravate
žepne robce
nogavice

srajce
spodnje hlače
naramnice
palice
dežnike
i. t. d.

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče, nahrbtnike in vso drugo opremo.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: $\frac{1}{4}$ leta K 2:50, $\frac{1}{2}$ leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: $\frac{1}{4}$ leta K 3:50, $\frac{1}{2}$ leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 16:80. Za Ameriko letno 3:25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron.

Uredništvo in upravnništvo Franciškaška ulica št. 10, I. nadstropje.